

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal.
ÁRPÁD-UCCA 12. SZÁM.
Telefonszám: 277.

Felelős szerkesztő:
Dr. KNÉZY LEHEL.

EGY SZÁM
12
FILLER.

Kiadó:
Dr. BAJAI ERNŐ.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8 pengő.

„A válság tényezői.”

Nagyon szeretnek Magyarországon összehasonlításokat tenni az angol és magyar viszonyok között, szeretnek rámutatni azokra a rokonvonásokra, amelyek az angol és magyar jellem között fennállnak; büszkeséggel hivatkoznak arra a tényre, hogy a világ legrégebb két alkotmánylevele közül az egyik az angol Magnakarta, a másik a magyar Aranybulla.

Abból az alkalomból jut eszünkbe ez a magyar szokás, hogy olvastuk a Pesti Napló csütörtöki számának vezércikkét, amelyet Gaal Gaszton „A válság tényezői” címmel írt.

A rendkívüli hosszú közlemény igyekszik tárgyilagos megvilágításban ismertetni azokat az okokat, amelyek a mai gazdasági válságot előidézték, vissza megy a háboru előtti időkre és a gazdasági bajok első forrásaként „a háborus kivételes intézkedésekről szóló törvényt” tartja.

Ezzel a törvénnyel korlátlan rendelkezési jogot kapott a kormány és főképp a hadvezetőség s annak segítségével — Gaal Gaszton szerint — a nagyipar és a nagytőke érdekeit istápolta a mezőgazdaság hátrányára. Súlyos panaszként hangsúlyozza, hogy a kivételes hatalom gyakorlása során a mezőgazdasági termékeket megmaximálták, ellenben az ipari áralakulásoknak nem szabtak határt. Az agrár olló — az iparcikkek és a föld termékeinek ára közötti nagy különbségnek — keletkezését a kivételes hatalomra vezeti vissza.

Nem javított nézete szerint lényegesen a gazdák helyzetén az sem, hogy a magasra maximált gabona árak mellett a gazdák adósságaiktól megszabadultak, mert a termelési költségek megnövekedése, a vagyonválság, kényszerkölcsön, pénzlebélyegzés, a kiviteli és behozatali tilalmak révén végeredményben mindazt az előnyt leadták a később, melyet a magas gabonaárak mellett elérni tudtak.

Rámutat azokra a visszaélésekre is, melyeket a fajvédelem jelszava alatt elkövettek. Különösen éles bírálat tárgyává teszi az önállóság elve alatt követett gyáralapítási rendszert és az annak támogatására kiépített vámvédelmet.

Mindezek a kiemelt panaszok és megállapítások olyanok, hogy nagy részben megfelelnek a tényeknek, azonban e hibák nemcsak nálunk

fordultak elő, hanem egész Európában.

Kétségtelen, hogy a felsorakoztatott hibák hozzájárultak a gazdasági válság kimélyüléséhez, de az igazi alapok a rövid hitelek hirtelen megvonása.

A tőkeerős országok, de különösen Franciaország tudatosan dolgoztak azon, hogy a viszonyok ne konszolidálódjanak s e célra legjobb fegyvernek a rövid lejáratu hitelt tartották.

Ha tárgyilagosan mérlegetlünk az eseményeket a francia politikának a saját szempontjából teljesen igaza volt, jól számított, mert a rövid hitelek visszavonása révén s közben az aranynek céltudatos összegyűjtésével olyan politikai és gazdasági hatalomra tett szert, aminővel még sohasem rendelkezett.

Ez a hatalom tartja fenn az utódállamokat.

Bizonyos, hogy az összes utódállamok, abban a pillanatban, mielőtt a franciák rövid hiteleiket visszavonják, ugyanolyan helyzetbe kerülnek, mint mi, sőt merjük állítani, hogy politikai létük kizárólag a francia kegyhez, a rövid hitelhez van kötve.

Ha a rövid hiteleket a franciák általában vissza nem vonják, semmi esetre sem állott volna elő a mai gazdasági helyzet.

Azokkal az egyébként eléggé tárgyilagos megállapításokkal szemben, melyek Gaal Gaszton cikkét jellemzik, rá kell mutatnunk a kivülünk álló sorsdöntő, ki nem vedhető és le nem gyűrhető tényezőkre.

Egy megjegyzésünk van még ezenkívül Gaal Gaszton cikkére és pedig a cikkünk elején idézett angol példa felhívásával.

Emlékezzünk azokra a heves támadásokra, melyek az angol miniszterelnököt, Mac Donaldot és miniszterétársait, a világ legképzettebb közgazdászait és pénzügyi tudósait érték akkor, amikor a rohamosan növekedő munkanélküliséget megállítani nem tudták és a munkanélküli segélyek miatt válságba került állami költségvetés szanálása érdekében a munkanélküli segélyeket le akarták szállítani.

Szakadás következett be a munkáspártban, a miniszterelnök a konzervatívokhoz és liberalisokhoz csatlakozott s a vele tartó munkáspárti képviselőkkel fogott hozzá Anglia gazdasági viszonyainak szanálásához.

A politikai válság közben jutott el Anglia a legsúlyosabb gazdasági válsághoz, a font értékcsüllyedéséhez.

Itt nyitkozott meg azután az angol nemzet alkotmánytisztelete; a gazdasági válság végzetes óráiban elültek a politikai ellentétek, minden párt kivétel nélkül a kormány köré csoportosult; nem hallani támadásokat és nem olvashatni cikkeket, melyek a multak hibáit hánytorgatják és az elmult korok politikusainak felelősségét firtatják.

Legyen ebben is rokon a magyar lélek az angollal, a multakat ne bolygassuk, új utak, új alkotások, jó tervek, eszmék kitermelésében keljenek a nemzet nagy férfiai egymással versenyre!

Az idő múlása behavazza a mult eseményeit; a nemzetet, a polgárságot a jövő érdekli s az új jövő kimunkálásának érdeme biztosítja majd minden nagy politikus számára a nemzet háláját és elismerését.

Fegyverkezés korlátozása.

Minden állam költségvetésében nagy tétel a fegyverkezés költsége. A mindenütt működő takarékosági bizottságok ezen a téren akarnak főképp megtakarításokat elérni. Természetesen a hatalmi egyensúly kérdése kizárja, hogy bármely állam fegyverkezéseit a többitől függetlenül leszállítsa s ezért igyekeznek nemzetközi megállapodásokkal előkészíteni a

fegyverkezés korlátozását.

A leszerelési mozgalomnak mindig Franciaország volt a legnagyobb kerékkötője, mert állambiztonságát fegyveres erejében látja.

Anglia és Amerika kölcsönösen hajlandóknak nyilatkoztak az olasz javaslatához csatlakozni s egy évig fegyverkezési szünetet tartani.

Jövedelem szükségadó rendelet.

A 33-as bizottság csütörtöki ülésén Varga Imre a pénzügyminisztérium vezető államtitkára ismertette az ellátatlank megsegítésére szükséges pénz előteremtését szolgáló szükségadót. Ennek értelmében a jövedelmi adókötelesek szükségadó címén az 1932. évre megállapítandó jövedelemadónak megfelelő összeget tartoznak befizetni, mégpedig úgy, hogy az összegnek a fele 1931. november 15-ikén, a másik fele pedig 1932. február 15-ikén esedékes. A befizetés az 1931. évre kivetett jövedelmi adó alapján történik. Az 1932. évi jövedelemadó kivetésének befejezése után minden adózó szükségadó tartozását le kell számolni és ha az előlegként befizetett összeg az 1932. évre kivetett jövedelemadó alapján megállapítandó tényleges adótarozás összegénél kisebb lenne, ezt a különbözetet pótlólag kell az adózónak befizetnie. Ha azonban az előlegként befizetett összeg nagyobb lenne, mint az 1932. évre kivetendő

jövedelemadó, akkor a felülfizetést egyéb adótarozásokba kell betudni.

Ha a bevallott jövedelem nem felel meg az illető adózó életmódjának, akkor az adókövető bizottság jogosult ezeknek a külső ismérveknek a figyelembevételével az illetőre magasabb adóalapot megállapítani. Azoknál az adózóknál, akiknél a vagyonadó alapjául vett adóköteles vagyontárgyak értéke az 500.000 pengőt túlhaladja, a szükségadó nem lehet kisebb, mint a vagyonadó alapjául vett értéknek a két ezreléke. A tantem-adó alá eső javadalmazásokból, továbbá a szolgálati viszonyból, valamint egyéb forrásokból származó jövedelmek után járó jövedelemadó a vagyonadó alapjául vett érték két ezrelékeképpen megállapított minimális összegbe be nem számítható.

Ha az adózó életviszonyainak figyelembevételével látszólagos jövedelem alapján kell az adóalapot megállapítani, a pénzügyi hatóság külön beval-

lásra szólítja fel az adózót és annak a bevallást nyolc napon belül kell beszo­l­gáltatnia. Ha az adózó a kérdőívet ezekkel az adatokkal a kitézött határidőn belül nem mutatja be, vagy a kívánt felvilágosítást nem adja be, akkor a kivetés során megállapított adóalap husz százalékát tartozik bírság fejében kifizetni. Az államtitkár ezután ismertette a rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezéseket.

Bácsalmás község bírája fegyelmet kért községi bikavásárlásból kifolyólag.

Köztudomású, hogy a kormány nagy gondot fordít a gazdák jószágállományának felállítására s ezért a községeket kamatmentes kölcsönökkel segíti a tenyészállatok bevásárlásánál.

Az előirt rendelkezések szerint a községek kötelesek a vármegyei gazdasági feljavítására közbenjárását igénybevenni. Ilyen előzmények után vásárolt a községi bíró Bácsalmás község részére két swájci bikát. Az érdekeltek szerint a községi bíró nem tartotta be a szabályokat, viszont a község érdemes bírája azt állítja, hogy az előírások szerint járt el és ennek megállapítása végett fegyelmet kért maga ellen.

Uj moratórium a háborus adósságokra.

Hoover elnök indítványára már élvezük a háborus tartozások fizetésének egy éves moratóriumát.

A már akkor mutatkozó nehéz gazdasági helyzetben is már úgy fogtuk fel a moratóriumot, hogy ez csak az első lépés, mert hiszen a gazdasági viszonyok rosszasága miatt fizetni úgysem tudnánk. Vett hírek szerint az amerikai elnök most két éves moratóriumot javasol. Reméljük, lesz belőle több esztendő is.

A moratóriumot a háborus adósságok végleges rendezéséhez csak az első lépésnek tartjuk, mert a gazdasági viszonyok konszolidálása a hadi tartozások végleges rendezése nélkül nem képzelhető.

A Nemzeti Bank mai valuta- és devizaárjegyzéke meglepő árdifferenciákat tüntet fel. A font árfolyamát ismét jegyezte a Nemzeti Bank és pedig a külföldi valutapiacok értékelésének megfelelően a legutóbbi 27:70—28 pengős árfolyammal szemben ma 23—24 pengővel jegyezték az angol font árfolyamát, ami egy fontnál 4:35 pengős árvesztést jelent.

A japán hadsereg előnyomul Mandzsuriában a kínai-orosz határ felé.

A távol keletről érkező hírek azt mutatják, hogy a japánok kezdenek berendezkedni Mandzsuria déli felében és lassan, de óvatosan nyomultak északra előre az orosz-kínai határ felé.

Bár több oldalról történtek kísérletek a konfliktus békés megoldására, ezek egyike sem sikerült idáig s kevés a remény, hogy a legközelebbi jövőben ez a kísérlet sikerülni fog, sőt a látszat mellett szól, hogy a helyzet oroszország közbelépésével még jobban bonyolódik.

A Daily Herald kobei levelezője jelenti, hogy a kínai kormány Oroszországot kérte fel a közvetítésre és Karachan helyettes népbiztos már utban is van Mandzsuria felé az orosz-kínai határra. A Dayl Telegraph jelentése szerint a japánok Mukdenben számos tehetős és előkelő polgárt fogtak el tusz gyanánt arra az esetre, ha a kínai északi hadseregnek szétszört részei a japánokat megtámadnák.

Maga Kína és a kínai kormány egyelőre csak jegyzékekre és tüntetésekre szorítkozik. A tegnapi nap folyamán küldte el a nankingi kormány harmadik tiltakozó jegyzékét Tokióba, amelyben most már igen éles hangon követeli Mandzsuria kiűrtését. A hangulat Kinában igen

harcias, Nankingban tegnap tömeggyűlés volt, amelyen több mint tízezer ember vett részt, követelte az azonnali mozgósítást, a Kuomintang pedig felhívást tett közzé, amelyben felhívja pártokat, hogy minden ellentétet áthidalva, közös frontban egyesüljenek. Hongkongban a tegnapi napot gyászünnepként ülték meg s megkezdődött a japán áruk bojkottjának erélyes előkészítése. A mandzsu kormány külügyminisztere, Szun magához kérte a mukdeni japán főkonzult és közölte vele, hogy Mukden megszállása után a nankingi kormánynak nincs módjában közvetlen tárgyalásokat kezdeni. Ez a kijelentés általános vélemény szerint a japán kormánynak közvetlen tárgyalásokra vonatkozó indítványának az elutasítását jelenti.

Az amerikai kormánynak ugylátszik egyelőre nincsen szándékában aktíve beavatkozni a konfliktusba és szintén csak demonstratív lépésekre szorítkozik. Washingtoni jelentés szerint a külügyminisztérium tegnap hivatalosan közölte a Népszövetség titkárságával, hogy Genf minden lépését a konfliktus békés elintézésére örömmel üdvözlí és megígéri, hogy jegyzékét küld a két kormánynak, hogy az ellenségeskedést szüntessék be.

Anschluss-politika a közelmúltban és a történelemben.

Irta: **MESKÓ GÉZA.**

Mint a derült égből lecsapó vilámlamot, úgy fogadta hónapokkal ez előtt a szenzációra mindig éhes európai közvélemény a háboru utáni évek egyik legjelentősebb megmozdulását: a német-osztrák vámunió egyezménytervét. Alig szórta szét a hírt a rádió, alig jelentek meg az első hivatalos és félhivatalos kommunikék a világsajtóban, mindenütt fölhorkant az ellentábor. Különösen Páris és hí szekundánsa, Prága siettek véleményüknek kifejezését adni. Briand, a Quai d'Orsay tekintélyben megöregedett diktátora alig pihente ki a francia-olasz flottaegyezmény fáradalmait, máris ott állt előtte egy újabb gordiusi csomó, melynek két vége a két germán testvérállam érdekeit igyekezett minél szorosabban és szinte felbont­hatatlanul összekötni.

Annál nehezebb volt a helyzete, mert Briand volt az, ahi a népszövetségi konferenciákon Pán-európa megvalósításának előfeltételeként a szorosabb gazdasági kooperációt hangsúlyozta.

Mindenre gondolt, csak arra nem, hogy Németország és Ausztra lesznek azok, akik oly sietve engedelmekednek a francia szomszéd fel­szólításának.

Kollégája, Benes honfitársai és a

kisántant államok nevében azonnal megindította az elkeseredett offenzívát a vámunió ellen. Beneséknél nemcsak presztizs kérdéssről volt szó. Egy pillantás a térképre minden megmagyaráz. A Német-Birodalom eddig is ólomsúlyal nehezedett Prága fölé és most Ausztria teljessé tette volna ezt a gazdasági Einkreisungot, amely már a cseh-magyar vámháboru kitérősekor kezdett kibontakozni. Nem szabad megfeledkeznünk arról sem, hogy a germán gyűrű ölelő szorítása a cseh köztársaságnak éppen azon területét veszélyezteti, ahol az erős nemzetiségi eltolódások miatt 3 millió német várja a fajtestvérekhez való mielőbbi visszajutást. Ezt a „veszedelmet” a cseh sajtó igyekezett minél sötétebb és pesszimistikusabb formába öltöztetni.

Mig az egyik oldalról ezek a hangok hallatszottak, addig London és Róma józanabb körei felől eleinte feltűnően passzív és később is csak tartózkodó kijelentések hangzottak el, melyek csillapítani igyekeztek a felhullámzó kedélyeket. Mussolini politikájának finom szálai ugyanis nem akadtak fenn oly gyorsan a készülő vámegezmény paragrafusain, de nem is kerülték ki, mert a Duce nyiltan kimondta, hogy „Itá-

lia nem tartozik azok közé az államok közé, melyek a német-osztrák vámegezményt gyanakvással szemlélik.”

Briand ezek után kissé kellemetlenül érezte magát, önmagával nem akart ellenkezésbe jutni, de érezte a feléje nyugtott kétélű fegyvert is, ezért a megszokott diplomáciai sakkhúzáshoz folyamodott és a Népszövetség örökmozgó tanácsszalaira helyezte a kényes ügyet. Innen került aztán a vámtervezet Curtius és Briand éles összecsapása után a végső nemzetközi fórum elé, a hágai döntőbírószághoz. Ezzel a régen óhajtott momentummal sikerült egyrészt a közvetlen ellentéteket elsimítani, másrészt pedig hónapokra elaltatni az egész ügyet.

Különben is ekkor a politikai jellegű problémák kezdtek mindinkább háttérbe szorulni és helyüket átadták a könyörtelenül felnyomuló gazdasági kérdés komplexumoknak. A világválság ránehezült Európa lüktető ütőerére és az általános krízis közepette inogni látszott a kapitalista államrend. Németországnak végül már vészjeleket kellett leadni, hogy meginduljon — nehezkésen — a reakció.

És jött a Hoover-terv, jöttek a párisi, londoni tanácskozások.

Feltámadtak ismét az örökös ellentétek és megszülettek belőlük az örökös félsikerek. Az amerikai vérátömlesztés egy pillanatra lélekzethez juttatta az angonizáló Európát és a lelkekben halványan megerősítette a remény e gondolatát: talán, talán sikerül?

És most, hogy a Német Birodalom ennyire megroppant ellenfelei siettek felhasználni a pillanatot hogy megadhassák a végső kegyelemdőfést a vámuniónak. A „bekötött szemű hágai Justitia” addig tanulmányozta a kényes ügyet, amíg ki nem mondotta a megfelelőbbhezhetlen ítéletet nyolc döntő vokssal hét ellenében. A rákövetkező Európa-bizottság ülésén pedig szenzációként hatott Schober helyettes kancellár és Curtius birodalmi külügyminiszter azon bejelentése, hogy az osztrák és német kormányok elejtik a vámunió tervét. Ezzel aztán úgy látszott, hogy a dolog lekerült a napirendről és ismét egy problémával kevesebb foglalkoztatja a történelemcsináló, európai államférfiakat. Azonban bármennyire örül is Páris, mi tudjuk, hogy tulkora lenne nekrológot írni a megtörtént események fölött! Mi tudjuk, hogy nem ujkéletű próbálkozásokról és kezdeményezésekről van itt szó, hanem történelmet pedig legfeljebb csak hamisítani lehet, de megcáfolni vagy utjában állni sose. Különösen nem lehet az olyan eszméket megakadályozni haladásukban, melyeket évtizedek sorozata fejlesztett, erősített és melyeket már eleve a megvalósításra szántak. Ezen megvalósításra szánt eszmék szárnyait bogozgatták és bontogatták most újra a német államférfiak.

(folytatjuk.)

Láz

Negyedestül

Eger városi álló testület megalkotta Egerben hártrint mind a egy-egy négyföldmester mint közséjognak, az beknek, főknak és özve ter jelvénye pirosbélésű negyedmester érdemesebb hért indítvá Negyedmester feladatát a ciális bajain A városházgyűlésen elciszterci gimigazgatót, a lát és Vassbán GusztáNálunk is mesterek.

Három éspóról a talElektromos

UR

Szeptemton és

Budapestországombes a szeuj film

SAK

Pesti fiuEgy magrierje az

Főszereplawren

Ted LewnépszerűsaxofonisSaját éleefilmenretébennelmi Nmert alaTisza Is

MAbox vi

Sport

SportNői főszhova

Lázárnál jobb szemüveget kap olcsóbban

Negyedmesteri testület Egerben.

Eger város évszázadok óta fenálló testülete, a negyedmesteri kar megalkotta egységesítő szervezetét. Egerben hagyományos szokás szerint mind a 12 városrész évről-évre egy-egy negyedmestert választ, akit fertálmesternek neveznek és aki mint községben a bíró, védője a jognak, az igazságnak, a gyengébbeknek, főképpen pedig az árváknak és özvegyeknek. A fertálmester jelvényei a bot, a százcáncu, pirosbélésű galléros köpeny. A volt negyedmesterek, mint a város legedemesebb polgárai Kürti Menyhért indítványára megalakították a Negyedmesteri Testületet, amelynek feladatául a mai nehéz idők szociális bajainak gyógyítását tűzték ki. A városházán megtartott alakuló gyűlésen elnökké Kürti Menyhért, ciszterci gimnáziumi tankerületi főigazgatót, alelnökké Gáspárdy Gyulát és Vass Istvánt, főtitkárrá Urbán Gusztávot választották meg. Nálunk is elkelnének a negyedmesterek.

Három és fél millió pengőt spórol a takarékosági bizottság az Elektromos Műveknél.

URÁNIA.

Szeptember 26-án, szombaton és 27-én, vasárnap.

Budapestet megelőzve Magyarországon először itt mutatjuk be a szezon egyik legvonzóbb új filmjét, amelynek címe:

SAXOFON KIRÁLY

Pesti fiu. Is Everybody Happy.

Egy magyar fiu szenzációs karrierje az Újvilágban 10 felv.

Főszerepben: TED LEWIS, LAWRENCE GRANT, ALICE DAY

Ted Lewis Pesti fiu, ma a legnépszerűbb és legünnepeltebb saxofonistája az Újvilágnak. Saját élettörténetét játssza meg e filmen és e cselekmény keretében felvonulnak a történelmi Nagy-Magyarország ismert alakjai: I. Ferenc József, Tisza István gróf, Andrássy Gyula gróf stb.

Ezt megelőzi:

MAX SCHMELING
box világbajnok felléptével

Sport és szerelem.

Sport filmregény 8 felv.
Női főszerepben: Olga Csehova és Renate Müller.

HIRADÓ.

HIREK.

— **Magyarország eleget tesz külföldi tartozásainak.** A M. T. Iroda a külföldön elterjedt hírekkel szemben kijelenti, hogy Magyarország külföldi kötelezettségeinek teljes pontossággal meg tud felelni úgy, amint az a multban is történt.

— **Holdfogyatkozás szombaton este.** Szombaton este 8 óra 5 perckor holdfogyatkozás lesz, mely 10 óráig tart.

— **A font ára nem zuhan.** Három nap telt el azóta, hogy a font arany beváltását felfüggesztették és máris bizonyos nyugvópont következett be, mert amely országban legnagyobbat zuhant a font ára, ott sem vesztett többet 20 százaléknál értékéből.

— **Deres.** A Bajai Ujság több példányában Deres aláírással cikkek jelennek meg. Félreértések elkerülése végett lapunk szerkesztője kijelenti, hogy az ott megjelent közlemények és az Aligvárta eszmei közlésben megjelent szokott gépirásos, tréfás „Deres” között semmi kapcsolat nincs.

— **Beiratások a Liszt Ferenc-kör áll. engedélyezett zeneiskolájában.** Mindennap délelőtt 11—12-ig, délután 2—4-ig tartanak a beiratkozások a zeneiskolában. Mindenről bővebb felvilágosítást nyújt a Zeneiskola Igazgatósága.

— **Bácsvármegye segélye.** A nehéz gazdasági viszonyok erősen éreztetik hatásukat Bácsvármegyében, úgyhogy saját erejéből nem is tud eleget tenni közigazgatási és szociális feladatainak. Tudomásunk szerint az állam 100.000 pengő segélyt helyezett a vármegye részére kilátásba, ami feltétlenül elég lesz ahhoz, hogy a tél nehézségeivel megbirkózzék.

— **Kecskeméten** az esők hatása alatt erősen megszilárdult a kék-szilva ára és egész 28 fillérig emelkedett. A kínálat megcsappant és a piacra kerülő áru könnyen vevőre talált, ugyancsak jó piaca volt a csökkent kínálat folytán a szőlőnek is.

— **Elveszett** egy horgolt ridikül pénz és egy szegénységi bizonyítvány tartalommal. Felhivom a megtalálót, hogy a törvényes következmények terhe alatt a rendőrkapitányságra szolgáltatassa be.

— **Ki akarták siklatni a vicinálit.** A szombat délután egy órakor Mélykutról kiinduló utasok alig hagyták el az allomást, vonatuk nagy dübörögve és csattogva megállott. Az utasok a biatorbágyi rettenetes eset hatása alatt mind kiugráltak a vonatból és a mozdony felé siettek, ahol már a mozdonyvezető lapáttal szórta le a vasútsínról a felrakott kavicsokat, amelytől majdnem kisiklott a vonat. A

nyomozás megállapította, hogy éretlen gyereksíny történt, amennyiben az arra lakó gyerekek: Racsmany Ferenc, Gavlik Antal, Gyetvai János és István 10 éves mélykúti lakosok rakták a síneket teli kavicsokkal és majdnem végzettsé válható szerencsétlenséget okoztak. Az eljárás megindult ellenük.

— **Egységes kenyérárak Jugoszláviában.** A jugoszláv kormány a gabonamonopólium behozatalával kapcsolatban megállapította az egész ország területére az egységes kenyérárakat is és pedig 1 kg. fehér kenyérré 4 dinár (40 fillér), fekete kenyérré pedig 2,5 dinárban (25 fillér).

— **A chillei kormány** a munkanélküliség ellensúlyozására teljes bevándorlási tilalmat rendelt el.

— **Cseh gazdák a gabonabevitel megtiltásáért.** A csehországi német agráriusok parlamenti clubja memorandumot intézett a kormányhoz, melyben a gabonabevitel megtiltását követeli az év végéig; ezt tartja ugyanis egyetlen megoldásnak a belföldi gabonárák stabilizálására. Nézetük szerint a belföldi készletek az év végéig bőségesen elegendők, a új esztendőben pedig továbbmenő védelmet javasolnak a belföldi gabonatermelők érdekében.

— **350 millió lakosa van Indiának.** India lakossága a legújabb népszámlálási adatok szerint 350 millió 353,676, közülük 238,330.912 hindu és 77,743.928 mohamedán, míg a maradék egyéb fajok és felekezetek közt oszlik meg.

SZÍNHÁZ.

— **Csodabár — Világsiker** Viola Margit, Harczos Irén, Orbán Viola, Galetta Ferenc és Markovics Bandival a főszerepekben. Ma este mutatja be a teljes művész személyzet a már világ sikert jelentő Csodabár zenés játékot, a színpad és a nézőtér bekapcsolásával épített látványosságnak is beillő bérhelyiségben. A Csodabár tulajdonosát Markovics Bandi aranyhumorával szólaltatja meg s kacagtat egész estén keresztül. Galetta Ferenc az ünnepelt bonvivánt a darabban „O Fräilein Grete” tangót és „Asszonyom ó nézen csak egyszer reám” című dalt éneklé amivel a rádióban is nagy sikere volt. Viola Margit primadonna pedig „Kérem egy szóra” románcal kelt frenetikus hatást. A kiállítás nagyszertűse v. Jakabfy Dezső mesterműve! A zenei előkészítés Bethlen B. László karnagy dicséretes munkája.

— **A színház** a mai naptól kezdve kellemesen fütve van.

— **A csodabár** pénteken, szombaton, vasárnap délután és vasárnap este van műsoron.

Hirdetmény.

Néhai Dr. Kiss József ügyvéd örökösei a hagyatékhoz tartozó bu-torokat, házi- és irodai berendezést, festményeket, ruhaneműket, gazdasági felszerelést és egyéb ingóságokat 1931. október 2-án, pénteken délelőtt 9 órai kezdettel Bácsalmáson a Templom-ucca 55. szám alatti hagyatéki háznál önkéntes közigazgatási árverésen eladják. Az árverés szükség esetén a következő napokon is folytatódik.

A hagyatékhoz tartozó Templom-uccai ház, 10 kis hold szőlő a rajta lévő épületekkel, terméssel, hordókkal, présekkel és egyéb szőlőgazdasági felszereléssel, — kb. három és fél hold föld és kb. fél hold szántó pedig 1931. október 4-én, vasárnap délelőtt 9 órai kezdettel ugyancsak Bácsalmáson Templom-ucca 55. szám alatt fog elárvereztetni.

Bővebb felvilágosítást nyújt Dr. Elmer Dezső bácsalmási ügyvéd.

Laptulajdonos:

Dr. BAJAI ERNŐ.

Hirdessen a
FÜGGETLEN MAGYARSÁGBAN.

CORSO.

ZORO és HURU jubilálnak.

Ma 10 éve filmeznek ZORO és HURU filmszínészek. Ez alkalomból nyolcvan filmjükből kiválasztottunk két legjobbat és azokat

Szeptember 27-én, vasárnap
fél 4, 6 és fél 9 órakor

jubileumi előadás keretében mutatja be a közönségnek.

ZORO és HURU szereplésével

A KÉT ALKOHOLISTA.

Falrengető bohózat 10 felv.

ZORO és HURU A KOKAIN CSEMPÉSZEK.

Nevetörökán 65 percig 10 felvonásban.

A közönség e két kedvencét úgy ünnepelhetjük igazán, ha e két legjobb filmjét tömegesen látogatjuk.

Mindkét filmet egy műsorban mutatjuk be vasárnap.

Borshordók

ujak és keveset használtak
óriási raktár miatt minden nagy-
ságban raktáron **olcsón eladó.**

GÄRTNER SIMON és FIA
Budapest, iroda: Visegrádi u. 23.,
raktár: Dohány u. 77. Tel.: 91-6-56.

Eladó

a Vaskuti-uton, a városi föld
mellett **6 hold föld.**

Bövebbet: Rack-nál, Baja,
Árpád-utca 34.

**Éjjeli
szolgálatot tart**

reggel fél 8 óráig és
vasárnap d. u. nyitva
szept. 21-től szept. 27-ig.

Dr. MAKRAY LÁSZLÓ
GYARMATI EMIL
gyógyszertára.

BÁSZLER BÉLA

első bajai mélyfurási vállalata

BAJA, SZENT ISTVÁN-TÉR 3. SZÁM.

FŐ-ÜZLET: NYIREGYHÁZA.

Készít: mérnöki praksissal **artézi-, mélyfuratu kutakat**
és tervezeteket, próba- és talajkutatásokat, vízszerezést
bármilyen talajban teljes garanciával; vállal továbbá
elromlott mélyfuratu kutak javítását jutányos ár mellett.

Árajánlattal és szakszerű felvilágosítással, postabélyeg
beküldése ellenében, készséggel díjtalanul szolgál.

Tolnavármegye legforgal-
masabb helyén, **biztos**
jövedelmű 14 szobás

garni szálloda,

teljes berendezéssel, olcsó
bérrel, kedvező feltéte-
lekkel családi okok miatt

sürgősen átadó.

Cimet és bővebb felvilá-
gosítást a kiadóhivatalban.

FELTUNÓ OLCSÓ!

F e h é r
mosdóállvány
P 5-50

UTRY PÁL FIAI-nál.

Erzsébet királyné-utca 38.
Telefon: 280.

**Fával égetett téglá és cserép.
Cement- és mozaiklapok**

30 év óta bevált gyártási mód szerint a legszebb kivitelben.

Fával égetett prima darabos mész.

Kavics, dunahomok.

**Mindenféle cementáru a legszebb kivitelben és leg-
jobb minőségben. Minden építési anyagot házhoz
szállít és műkőmunkákat vállal**

GRÜNHUT és TÁRSA

tégla-, mész és cementárugyára.

Gyári telefon 160. Városi telefonok 111 és 234.

Sajáttermésű
elsőrendű boraimat
literenként házi kimérésben
olcsón árusítom.

Rizling 50 fillér
Kadarka 50 fillér
Siller 40 fillér

Mészáros Lázár-utca 17. sz.

SAJÁT GYÁRTMÁNYU
angol csőágy
szekrényes ágy
tábori ágy

olcsón kaphatók

UTRY - n á l.

Erzsébet királyné-utca 38.
Telefon: 280.

BAJAI és DELY cementárugyár

EZELŐTT: BAJAI CEMENTÁRUGYÁR R. T. BAJA.

Gyártelep: Világos-u. 8. (Állatvásártér.)

Iroda: Dr. Bajai Ernő, Haynald-u. 13. — Telefon: 225.

Ajánlja kitünő minőségű gyártmányait: Mozaik lapokat,
cementlapokat, cementcserepeket, kutgyűrűket, cement-
csöveket minden mértékben, betonkerítéseket és min-
denféle cementáru. Műkőmunkák szakszerű kivitelben.
Állandóan raktáron:

**Úszódi dunakavics, portland-cement, műkőzuzalék,
cementfesték.**

BAKANEK és GOLDBERGER könyvnyomdája

BAJA, Árpád-utca 12. szám. (Legényegylet épület.)

VÁLLALUNK

mindennemű nyomdai munkát
pontosan, izléses kivitelben,
előnyös áron.

A „Független Magyarország” részére előfizetéseket és hirdetéseket felveszünk.

Nyomatott BakaneK és Goldberger könyvnyomdájában Baja.

FÜ

Szerkesztő: ARPÁD-UTCA
Telefon:

**Miért
miniszter**

KENÉZ BÉLA
Iremügyi miniszter

A munkané-
kül el sem k-
helyzet javulá-
pedig szorosa-
foglalkoztatás-
ipar helyzetét-
voltaképen-
munkával, n-
miniszteri tár-

A erős álla-
len alapfeltét-
kája. Amíg n-
alkalom, nem-
lom, amely-
gató rugója.
reményünk

éltető munka-
Minden sötét-
mistáknak az-
nek egy kis-
az a fontos,
keken erőt a-
bizalommal. I-

nemsokára f-
és kereskedel-
ujra füstölög-
hült gyárkém-
ipar és keres-
megbénítő I-

dul az a terr-
ország igazi b-
Ne felejtjük-
magyar bajok-
dül bennünk-
azokat az eg-

ményem meg-
földi tőkének-
és forgalmun-
dása igazán-
és ha ezeket-
kézzelfogható-
olyan lökést-
tünknek, hog-

ladhatunk a-
felé. Persze-
bevitelénél-
ságra van sz-
nak, sem a-
nem szabad-
kodnia. A k-
tele akármily-
kintést követ-
pillanatnyi-
küzdő magya-
annyi ellent-
kereskedelm-

Ausztriáva-
több más á-
folyamatban